

Rozhovor s dětskou sestrou z Banky mateřského mléka Markétou Tůmovou

Hlavním úkolem bank mateřského mléka (BMM) je zajistit mateřské mléko dětem, jejichž maminky ho nemají dostatek. Povídali jsme si se sestrou z BMM při Neonatologickém oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s.

Pro jaké novorozence potřebujete darované mateřské mléko?

Především pro nedonošené a nemocné novorozence hospitalizované na našem oddělení. Pokud máme mateřského mléka dostatek, poskytujeme darované mléko i fyziologickým novorozencům v prvních dnech života. Dárkyněmi jsou i maminky hospitalizované na našem oddělení. Patří jim velký dík, protože samy prožívají těžké chvíle a přesto myslí na druhé.

Kdy českobudějovická banka mateřského mléka vznikla?

Přibližně v roce 1983.

Co musí maminka udělat, když se chce stát dárkyní mateřského mléka?

Nejprve si s maminkou pohovořím a vyplním dotazník, poté provedu odběr krve. Následně ji poučím o zacházení a ukládání mateřského mléka po odsátí.

A co se pak děje se samotným mlékem?

Poté, co mléko přivezu od dárkyň, ho přepasterizuji při teplotě 62,5 °C po dobu 30 minut. Následně ho prudce zchladím na 15 °C. Před a po pasterizaci provedu sěr na bakteriologii, dále vyšetřím pH a provedu analýzu na přístroji Miris (vyšetří hodnoty tuků, cukrů a bílkovin).

Liší se kvalita jednotlivých mateřských mlék?

Ano, liší. Složení je ovlivněno dobou po porodu, metabolismem matky, její výživou a životním stylem. Na mateřském mléku například poznáme, že maminka drží dietu.

Je potřeba, aby kojící maminka přijímala více vitamínů?

Při kojení je nutné, aby se maminka kvalitně a pestře stravovala, dbala na

Zdravotní sestra Markéta Tůmová, v pozadí sestra pro laktační poradenství, edukaci a krizovou intervenci Eva Führerová | Foto: redakce

dostatečný příjem tekutin a v případě potřeby doplnila vitamíny, minerály a stopové prvky.

Jak dlouho mohou maminky mléko darovat a jak často pro mléko jezdíte?

Přibližně 6 měsíců od porodu. Po tuto dobu nám pro naše potřeby složení mateřského mléka nejvíce vyhovuje. Občas se nám ozvou maminky, které kojí už rok a chtěly by mléko darovat. To už je pro nás svým složením bohužel nevyhovující. Pro mléko jezdím ke každé dárkyni jedenkrát za týden. Svozové dny jsou pondělí, středa a pátek.

Kolik dárkyň průměrně navštívíte?

Pokud je dárkyň dostatek, bývá jich i 12. Průměrná návštěva trvá jen 5 minut, nechci maminky zdržovat. Maminky jsou za darování mateřského mléka odměněny. Jako příspěvek na stravu dostávají 300 Kč/l mléka a po ukončení dárčovství dostávají jako poděkování odznáček a diplom.

Jak darované mléko dětem podáváte?

Nedonošeným dětem převážně pomocí sondičky. U donošených dětí používáme alternativní způsob pomocí kádinky, aby se nenarušil sací reflex.

Jakou roli hraje při kojení psychika maminky?

Ta je pro úspěšné kojení zásadní. Maminky by neměly být ve stresu. Dětské sestřičky na našem oddělení se snaží maminky uklidnit, povzbudit a kdykoli jim pomoci. Někdy však, i přes veškerou snahu, není mateřského mléka dostatek a zde je prostor pro naši Banku mateřského mléka, která nedostatek dočasně nahradí.

Bc. Iva Nováková, MBA

Oddělení vnitřních a vnějších vztahů